

**Державне управління у книговидавничій сфері
та видавничій діяльності:**

анотований бібліографічний список

2023. – Вип. 10. – 9 с.

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

1. Андрусишин Б. Культура — основа українського державотворення [Електронний ресурс] / Богдан Андрусишин // *Голос України*. – 2023. – 4 жовт. [№ 199]. – Електрон. дані. *Йдеться про книгу «У пошуках свободи. Історіософія української культури від найдавніших часів до наших днів» (видавництво «Людмила», 2023 р.). Зазначено, що книга побачила світ в умовах російсько-української війни, розпочатої РФ у 2014 р., на етапі повномасштабного вторгнення. Наукові розробки, подані на розгляд читача, своєчасні й актуальні, оскільки війна оголила й по-новому поставила всі екзистенційні питання, які розмежовують «українську регіональну цивілізацію» з «руським міром», світом одвічного російського імперіалізму, храм величі якого зводиться на імперській шовіністичній російській культурі. Автор справедливо порушує питання про рівень історичної пам'яті та національної свідомості й той шлях переосмислення, який має пройти кожен українець: від межі «ми не вірили» до лінії «нуль» на фронті. Зауважено, що зміст видання націлює на те, щоб виховувати громадян на прикладах героїв, провідників української нації, бо перемог на полі бою не буде без бойового духу, без любові до України. Книга ламає низку усталених історико-філософських догматів, зокрема про розірваність, фрагментарність розвитку українського державотворення і культури.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374104>

2. Буняк В. У Львові презентували книгу «Моя війна», до створення якої долучилися 16 журналістів [Електронний ресурс] / Валерія Буняк // *Читомо* : [вебсайт]. – 2023. – 8 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що

у межах 30-го Львівського міжнародного фестивалю «BookForum» відбулася презентація книги «Моя війна», до якої увійшли есеї 16 журналістів про жахи війни РФ проти України та специфіку журналістської роботи в таких умовах. Під час презентації журналісти поділилися своїм досвідом роботи в час війни, планами та переживаннями, важливістю донесення до світу правди про бойові дії в Україні, руйнування і вбивства цивільних і дітей.

Текст: <https://detector.media/infospace/article/217814/2023-10-08-u-lvovi-prezentuvaly-knygu-moya-viyna-do-stvorenniya-yakoi-doluchylsya-16-zhurnalistiv/>

3. Видавці: Війна не відбила в українців інтересу до книжок
[Електронний ресурс] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 3 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що українці знову повертаються до читання. Чоловіки протягом року прочитують у середньому до 25 книжок (торік ця цифра складала 20), жінки — 18 (торік 12). Такі результати «другої хвилі» дослідження українського книжкового ринку, яку провело видавництво «Книголав». Головним мотивом для придбання книги залишається чиясь рекомендація (47 % опитаних) та реклама (40 %). За словами співзасновниці видавництва «Книголав» Світлани Павелецької, основу аудиторії опитуваних склали жінки та чоловіки віком 18 - 55 років, які живуть в Україні, Польщі, Німеччині та Чехії. А головною умовою для участі в опитуванні була купівля хоча б однієї книжки одного з провідних українських видавництв протягом року.

Текст:

<https://detector.media/infospace/article/217614/2023-10-03-vydavtsi-viyna-ne-vidbyla-v-ukraintsiv-interesu-do-knyzhok/>

4. Дві українські книжки увійшли до каталогу дитячої і юнацької літератури «Білі круки-2023» [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2023. – 13 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що дві українські книжки увійшли до престижного міжнародного щорічного каталогу книжкових рекомендацій дитячої та юнацької літератури «Білі круки-2023»

(«White Ravens 2023»). Його оприлюднили на сайті Міжнародної молодіжної бібліотеки у Мюнхені (International Youth Library). До каталогу потрапили такі книжки: Слава Світова «Зараз щось як розкажу! Весела книжка чудес та історій» (Вид-во Старого Лева, 2022) та Григорій Фалькович «Абу Каракамбада. Коліскова для Мішелі» (вид-во «Крокус», 2022). Зауважено, що уперше до «Білих круків» українська книжка потрапила у 2001 р. Це була «Рукавичка» видавництва «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», яку проілюстрував Володимир Голозубів. Текст: <https://chytomo.com/dvi-ukrainski-knyzhky-uvijshly-do-katalohu-dytiachoi-i-iunatskoi-literatury-bili-kruky-2023/>

5. Клименко О. Гарет Джонс у Києві [Електронний ресурс] / Олександр Клименко // Голос України. – 2023. – 5 жовт. [№ 200]. – Електрон. дані. Йдеться про те, що у Національній бібліотеці України ім. Володимира Вернадського в Києві відкрито пам'ятну таблицю Гарету Джонсу, валлійському журналісту, який одним із перших розповів світові правду про Голодомор-геноцид українців у 1930-их рр. Від імені мецената, відомого історика українського походження з Канади Любомира-Ярослава Луцюка бібліотеці передано електронний архів Гарета Джонса, який став надбанням книгозбірні. Зауважено, що під час події Володимир В'ятрович, народний депутат Верховної Ради України (ВР України), історик, презентував книгу «Епету Archives...» («Ворожі архіви...»), де англійською мовою перекладено 161 документ про діяльність ОУН і УПА й протиповстанські операції радянських спецслужб. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374158>

6. На міжнародному книжковому фестивалі у Будапешті працював український стенд [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2023. – 3 жовт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Товариство Української культури в Угорщині вже вдруге представило на 28-му Будапештському міжнародному книжковому фестивалі українську національну менишину, що активно працює над поширенням та

популяризацією українських видань в Угорщині та світі. Зауважено, що цьогоріч співорганізатором українського стенда стала Фундація української книги в Угорщині «UNABOOK». На українському стенді Товариства було представлено її культурні здобутки, книги видані українською громадою в Угорщині. На стенді також було представлені і англо-україномовні видання з України. Офіційними партнером українського стенда виступили Посольство України в Угорщині, депутат Закарпатської обласної ради Наталія Штефуца, Столичне Самоврядування Українців в Угорщині, Перша українська бібліотека ім. Маркіана Шашкевича в Угорщині (заснована ТУКУ), Товариство «UNE» та декілька видавництв з України, зокрема «Ранок», «Антологія» і друкарня «Соцінтел», які передали безкоштовно цінні англо- і україномовні видання, у тому числі книги шрифтом Брайля.

Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3769322-na-miznarodnomu-knizkovomu-festivali-u-budapesti-pracuvav-ukrainskij-stend.html>

7. Оцифрували творчий архів Василя Стуса [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2023. – 2 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що 26 тис. сканів творчого архіву Василя Стуса оцифрували й описали. Опрацювати матеріали вдалося за допомогою гранту від SDK («Староміський Дім культури») та уряду міста Варшави. Окрім того, «Староміський Дім культури» розпочав роботу над перекладом збірки «Час творчості» Стуса на польську мову. Переклади мають вийти друком у грудні 2023 р. Вірші були перекладені Яцеком Подсядло, листи — Катажиною Котинською, а науковий вступ до книги написав Богдан Токарський. Текст: <https://chytomo.com/otsyfruvany-tvorchyj-arkhiv-vasylii-stusa/>

8. Прийняти за основу законопроект, що пропонує субсидіювати оренду українським книгарням [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2023. – 19 верес. [№ 188]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 18 вересня 2023 р. на своєму

засіданні Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув проєкт Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення діяльності Українського інституту книги з підтримки розповсюджувачів видавничої продукції та надання сертифіката на придбання книг» (реєстр. № 9568, перший автор М. Потураєв). Зазначено, що цей акт розроблено з метою, аби якнайшвидше запрацював раніше ухвалений Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження» (№ 2313-IX). Чинним Законом запроваджується субсидіювання від держави для книгарень на оренду приміщень та передбачено надання сертифікатів на придбання книжок новонародженим та громадянам України, які досягли 14-річного віку. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/373743>

9. Рудяченко О. Perezавантаження культурних стереотипів. Про що співають картини [Електронний ресурс] / Олександр Рудяченко // Дзеркало тижня. – 2023. – 15 жовт. — Електрон. дані. Йдеться про діяльність львівської письменниці та видавчині Ярини Винницької. Вона розповіла про новий проєкт (masterpiece): «Ми презентуємо проєкт унікальний. Це віртуальна й друкована галерея українського професійного мистецтва від руських ікон XIV століття до геніїв сучасності. Зібрано близько 500 шедеврів із музейних і приватних колекцій: сакральне мистецтво Русі-України – Ілля Бродлакович, Іван Руткович, Йов Кондзелевич, барокові скульптури містичного Івана Пінзеля, самобутній живопис Сергія Васильківського, Івана Труша, Олекси Новаківського, Олени Кульчицької, Маргіт і Романа Сельських, Леопольда Левицького, графіка Георгія Нарбута та Богдана Сороки, скульптурний вибух світового масштабу Олександр Архипенко й наш геніальний сучасник Роман Петрук». Наголошено, що ні самі українці, ні закордонна аудиторія майже не знайомі з культурною спадщиною однієї з найбільших у Європі держав. Текст:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/perezavantazhennja-kulturnikh-stereotipiv-pro-shcho-spivajut-kartini.html>

10. Стражник Л. «Перепис майбутнього» [Електронний ресурс] / Людмила Стражник // Голос України. – 2023. – 11 жовт. [№ 204]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що у Львові завершився 30-ий літературний фестиваль. На цьому потужному міжнародному форумі свої новинки презентували 50 видавництв. Протягом кількох днів наживо та онлайн до дискусій долучилися автори книжок, літературні критики та мистецтвознавці, політики та громадські активісти з усього світу. Про те, як знищити «руський мір» та не допустити його просочення в усі сфери життя українців, йшлося під час дискусії, в якій узяв участь народний депутат України Микола Книжицький та автор книжки «Моя війна» Вадим Денисенко. Наголошено, що важливо використати всі можливості розповідати всьому світу про нав'язану нам жахливу, руйнівну війну та її наслідки. А головне — знайти точку неповернення.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374280>

11. Сур Є. У Конотопі дають потужну ідеологічну відповідь окупантам: думками з "УМ" поділився меценат Євген Сур [Електронний ресурс] / Євген Сур; бесіду вела Тетяна Пархомчук // Україна молода. – 2023. – 20 верес. – Електрон. дані. *Подано матеріали бесіди з меценатом Євгеном Суром, який започаткував проєкт книг-розвідок історичної минушини Конопотського краю. Зокрема зазначено, що нещодавно відбулася презентація музею "Спадок Гетьманщини. Місце пам'яті Конотопа", а також другої книги "Ревізії Конопотської сотні 30 - 40-х років XVIII століття" та першої книги "Місто Конопот у матеріалах генерального опису Лівобережної України 1765 - 1769 років", що вийшли друком у київському видавництві "Кліо". Євген Сур повідомив, що "Ревізії Конопотської сотні..." мають бути в чотирьох томах у вигляді дев'яти книг, а потім за участі благодійного фонду світ мають побачити подібні видання по гетьманській столиці, основній резиденції українських*

лівобережних гетьманів Батурину та полковому місту Ніжину. Євген Сур наголосив, що в умовах протидії широкомасштабній російській агресії "головна дія держави має полягати в ідейному згуртуванні довкола нової історії", та закликав "докладати зусиль і знайти потенціал, щоб вести літопис Героїв, яких у нас зараз дуже багато: й українців, і представників інших національностей, котрі поділяють наші цінності". Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3873/196/178278/>

12. У Львові презентували книгу про найбільші воєнні злочини Росії проти України [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2023. – 5 жовт. – Електрон. дані. Вказано, що у межах 30-го Lviv BookForum у Львівській міськраді презентували книгу «Найстрашніші дні мого життя». Це видання – збірка репортажів проєкту «Свідчить Україна» (The Reckoning Project) про найбільші воєнні злочини першого року великої війни Росії проти України. Як зазначають автори, ця книжка є своєрідним історичним документом. Журналісти, аналітики, юристи, які є частиною The Reckoning Project, в цих матеріалах показують тяглість злодіянь і досвід інших російських злочинів – йдеться як і про історичну перспективу, так і про інші країни – Сирію, Чечню. Наголошено, що фокусна тема цьогорічного форуму у Львові – «Перепис майбутнього». У програмі фестивалю – 150 подій; 25 подій із прямою трансляцією на сайті; 50 видавництв на книжковому ярмарку; стенди коміксів та книг про російсько-українську війну; презентації книжок українських авторів. Текст:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3770152-u-lvovi-prezentuvali-knigu-pro-najbils-voenni-zlocini-rosii-proti-ukraini.html>

13. У Львові стартує 30-й міжнародний літературний фестиваль Lviv BookForum [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2023. – 4 жовт. – Електрон. дані. За повідомленням Міністерства культури та інформаційної політики України, у Львові 4 жовтня, стартує 30-ий міжнародний літературний фестиваль Lviv BookForum. «Фокусна тема

цього річного форуму - «Перепис майбутнього». Протягом фестивалю на вас чекають: 150 подій у програмі; 25 подій із прямою трансляцією на сайті; 50 видавництв на книжковому ярмарку; стенд коміксів та стенд книг про російсько-українську війну; презентації книжок українських авторів», - ідеться в повідомленні. Організатор заходу - ГО «Форум видавців». Подія реалізовується за підтримки проекту Агентства США з міжнародного розвитку USAID «Зміцнення громадської довіри (UCBI)», а також Open Society Foundation та Львівської міської ради. Текст:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3769698-u-lvovi-startue-30j-miznarodnij-literaturnij-festival-lviv-bookforum.html>

14. У Чернівцях пройде книжковий фестиваль «Букон.Бета» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2023. – 10 жовт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що міський книжковий фестиваль-здибанка "Букон. Бета" відбудеться 13 - 15 жовтня у м. Чернівці. "Букон" – це книжковий фестиваль, у фокусі якого твори популярних жанрів: наукова фантастика, фентезі, детектив та горор. Як пояснюють організатори, це фестиваль міського формату, який органічно вписується у міський простір та задіює важливі для міста локації: книгарні, бібліотеки, кав'ярні. Також серед подій - презентації книжок, дискусії, автограф-сесії, майстер-класи для молодих авторів та цікаві лекції. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3772128-u-cernivcah-projde-knizkovij-festival-bukonbeta.html>

15. Україна представить на Франкфуртському книжковому ярмарку понад 500 книжок від 43 видавництв [Електронний ресурс] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 5 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що на найважливішій у світі книжковій події, яка відбудеться 18 - 22 жовтня 2023 р. у німецькому місті Франкфурт, Україну представлятимуть Український інститут книги (VIK), Goethe-Institut в Україні, Мистецький арсенал та Український інститут. Як повідомили «Детектору медіа» в Українському інституті, цього річ слоганом України на

Франкфуртському фестивалі буде «Крихкість буття» (*Fragility of existence*). А фокусом дискусій стане тема «Екологія та війна». На українському національному стенді, організатором якого виступив УІК, буде представлено понад 500 книг від 43 видавництв. Тут відбуватимуться переговори щодо продажу прав на українські книжки, і всі слоти для переговорів уже заповнені. Текст:

<https://detector.media/infospace/article/217733/2023-10-05-ukraine-predstavyt-na-frankfurtskomu-knyzhkovomu-yarmarku-ponad-500-knyzhok-vid-43-vydavnytstv/>

16. Українсько-єврейську премію «Зустріч» здобула Софія Андрухович з романом «Амадока» [Електронний ресурс] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 6 жовт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Львові у межах Форуму видавців відбулося вручення українсько-єврейської літературної премії «Зустріч». Цьогорічною лауреаткою стала Софія Андрухович з романом «Амадока», опублікованим у 2020 р. львівським «Видавництвом Старого Лева», який став третім лауреатом премії «Зустріч». Торік премію не присуджували у зв'язку з геноцидною війною РФ проти України, про що нагадала директорка з комунікацій «Українсько-єврейської зустрічі» Наталія Федущак. Роман «Амадока» розповідає про зникнення цілих світів і культур та про те, що залишається натомість. Авторка порушує питання, чи існує зв'язок між Другою світовою війною та Голокостом і знищенням української інтелігенції в часи сталінських репресій. А також, яким чином це пов'язано з війною, яку РФ веде проти України і яка почалася не в XXI ст., а вже дуже давно. Текст: <https://detector.media/infospace/article/217745/2023-10-06-ukrainsko-ievreysku-premiyu-zustrich-zdobula-sofiya-andrukhovych-z-romanom-amadoka/>

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.

17.10. 2023 р.